

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Zamecsnik Péter ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Tóth Bertalan ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű alperes ellen kölcsön visszafizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. szeptember 17. napján kelt 16.G.40.588/2008/23. számú ítélete ellen az alperesek részéről 24. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja, megállapítja, hogy az 5.000 (ötezer) forint jogorvoslati illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság 2009. szeptember 17. napján kelt 16.G.40.588/2008/23. számú ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 3.467.200 forintot, annak 2009. szeptember 17-től a kifizetés napjáig járó évi 13,01 %-os kamatát, 3.094.925 forint lejárt kamatot, annak 2009. szeptember 17-től a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat mértékű kamatát; ezen kötelezettség 18 havi részletben történő teljesítését rendelte akként, hogy az első 364.571 forintos részletet az I. rendű alperes az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül köteles megfizetni, minden további 364.562 forint összegű részlet minden hónap 15. napjáig esedékes, a főkövetelés után és a lejárt kamat után járó késedelmi kamat az utolsó havi részlettel együtt válik esedékessé, bármely részlet megfizetésének az elmulasztása esetén az egész tartozás esedékessé válik.

Az elsőfokú bíróság a II. rendű alperest annak tűrésére kötelezte, hogy a tulajdonát képező ... zártkert hrsz. alatt nyilvántartott ingatlanból a felperes 3.467.200 forint

főkövetelés, ezen összeg után 2009. szeptember 17-től a kifizetés napjáig járó évi 13,01 %-os kamat, 3.094.925 forint lejárt kamat, és ezen összeg után 2009. szeptember 17-től a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat mértékű követelését kielégíthesse.

Kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 770.110 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság az alperesek védekezésének alopatalanságára vonva következtetést, megállapította, hogy a felperes és az I. rendű alperes között 10.000.000 forint folyósítására a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződés jött létre, melyet a felperes - mivel az I. rendű alperes 2004. október 20-át követően fizetési kötelezettségének nem tett eleget - a szerződés 4.2.a) pontja alapján jogosult volt azonnali hatállyal felmondani, és ennek okán - összhangban a Ptk. 526. § (2) bekezdésében foglaltakkal - esedékessé vált a kölcsön vissza nem fizetett része a kamatokkal együtt, a szerződés 2.2., 2.6. pontjában foglaltaknak megfelelően. Az elszámolásnál az elsőfokú bíróság figyelembe vette, hogy az APEH a 317/2001. (XII. 29.) Kormányrendelet alapján az állami kezességvállalásra tekintettel 5.200.800 forintot megtérített, amely a 7. § (2) bekezdés szerint a főtartozásra volt elszámolható.

Az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes vagyoni és jövedelmi viszonyait igazoló okiratokból arra vont következtetést, hogy az egy összegben történő teljesítés a létfenntartását veszélyeztetné, ezért a Pp. 217. § (3) bekezdése alapján részletekben történő teljesítést rendelt el, a havi részlet összegének és a havi részlet számának a meghatározása során figyelembe vette a per tárgyának értékét, azt, hogy a követelés 2007. május 16-a óta esedékes, így hosszabb teljesítési határidő sértené a felperes érdekeit, erre is figyelemmel rendelkezett akként, hogy bármely részlet megfizetésének az elmulasztása esetén az egész tartozás esedékessé válik.

Megállapította, hogy a felperes és a II. rendű alperes között a Ptk. 251. §-a és 261. §-a szerinti jelzálogszerződés jött létre, a kölcsönszerződés felmondására tekintettel a felperes kielégítési joga megnyílt, így a II. rendű alperes tűrni köteles a követelés jelzálogjoggal érintett ingatlanból történő kielégítését.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, melyben annak részbeni megváltoztatását, 18 havi részlet helyett 36 hónapos teljesítési határidő engedélyezését kérték. Álláspontjuk szerint helytállóan vette figyelembe az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes vagyoni és jövedelmi viszonyait, azt, hogy az egy összegű teljesítés a családja létfenntartását veszélyeztetné, utóbbit támasztja alá az is, hogy 5.200.800 forint adótartozása áll fenn, melynek letiltása iránt az APEH intézkedett. A fenti követelés és az ítélettel megállapított tartozás együttes teljesítése lehetetlenné teszi a család fenntartása mellett a gazdálkodást is, utóbbi körében kérte figyelembe venni a kukorica, a gabonafélék és az alma rendkívül alacsony felvásárlási árát, és a tavasszal esedékes növényvédelem várható, jelentős költségeit. Amennyiben a tartozás hosszabb futamidő alatti törlesztésére nincs lehetőség, a végrehajtás foganatosításával az I. rendű alperes elveszíti a lakását, és nem lesz lehetősége azon mezőgazdasági ingatlan, valamint mezőgazdasági eszközei megtartására, amely a megélhetésüket biztosítaná.

A Fővárosi Ítéltábla a jogorvoslati eljárás során a részletfizetés tekintetében hozott ítéleti rendelkezést bírálta felül, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete - fellebbezés hiányában - egyéb vonatkozásban a Pp. 228. § (3) bekezdése szerint jogerőre emelkedett.

Az alperesek fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a részletfizetésről helytállóan döntött; e körben a tényállást kellően feltárta, és helyes az abból levont jogi következtetése is.

A Pp. 217. § (1) bekezdése szerint a határozatban megállapított kötelezettség teljesítésére rendszerint tizenöt napos határidőt kell szabni.

A Pp. 217. § (2) bekezdése szerint a bíróság tizenöt napnál rövidebb, illetőleg hosszabb teljesítési határidőt is megállapíthat, ha ez a felek méltányos érdekeinek mérlegelése alapján vagy a kötelezettség természetére való tekintettel indokoltnak mutatkozik. A teljesítési határidő megállapításánál figyelembe kell venni a feleknek a per vitelében megnyilvánult jó- vagy rosszhiszeműségét is.

A Pp. 217. § (3) bekezdése szerint a bíróság a kötelezettségnek részletekben való teljesítését is elrendelheti.

A teljesítési határidő megállapítása körében a bíróságnak széles körű mérlegelési joga van, a Legfelsőbb Bíróság PK 187. számú állásfoglalásban foglaltak szerint az eset összes körülményét figyelembe kell venni; így különösen a követelés jogcímét, rendeltetését, lejártát - utóbbi abból a szempontból bír jelentőséggel, hogy a jogosult érdekét sértheti egy régóta esedékes követelés teljesítésére adott hosszabb teljesítési határidő -, a felek helyzetét - e körben különösen a kötelezett személyi és családi körülményeit, jövedelmi, vagyoni viszonyait -, perbeli magatartását, azaz jó- vagy rosszhiszemű pervitelét.

Tekintve, hogy a részletfizetés kedvezménye a joghatását tekintve fizetési haladék, az engedélyezésére ugyancsak irányadó a Legfelsőbb Bíróság PK 187. számú állásfoglalása.

Az elsőfokú bíróság a részletfizetésre vonatkozó döntését a fentieknek megfelelően hozta meg; helytállóan figyelembe vette az I. rendű alperes vagyoni, jövedelmi viszonyait, a követelés összegét és annak régóta fennálló esedékességét.

Utóbbi a fellebbezésben előadott vagyoni, jövedelmi körülmények mellett sem tesz lehetővé az engedélyezetttnél nagyobb számú törlesztő részlettel történő teljesítést, az alábbiakra figyelemmel.

A követelés alapjául szolgáló jogviszony 2002 októberében jött létre, az I. rendű alperes 2004 októberéig tett eleget a fizetési kötelezettségének, ezt követően több mint két év telt el az I. rendű alperes teljesítése nélkül a szerződés 2007. májusi, azonnali hatályú felmondásáig, és újabb egy év a 2008. áprilisi perindításig.

A fentiek szerint az I. rendű alperes teljesítése nélkül hosszabb idő telt el, mint amilyen időtartamra a részletfizetést kérik, ennek engedélyezése esetén a felperes mielőbbi teljesítéshez fűződő jogos érdeke sérülne.

Mindezekre figyelemmel a fellebbezésben előadottak az alperesekre kedvezőbb részletfizetés engedélyezését nem tették lehetővé, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett körben a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, a felperes azonban másodfokú perköltséget nem igényelt, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (2) bekezdése szerint mellőzte a pernyertes felperes jogorvoslati perköltsége tárgyában történő határozathozatalt.

Az alperesek személyes költségmentessége folytán le nem rótt 5.000 forint jogorvoslati illeték viseléséről a Fővárosi Ítéltábla a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján határozott.

Budapest, 2010. január 26.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bíró

Dr. Rédei Anna s. k.,
bíró